ΚΡΗΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΠΟΘΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ

Τὸ μῆλον ὅσο κρέμεται εἰς τὴ γλυκομηλίτσα,
ψήνεται γῆ μαρκίνεται γῆ τὰ πουλιὰ τὸ τρῶσι
γῆ πέφτει σ' ἀμπελότραφο κι' ὁ κυνηγὸς τὸ βρίσκει.
Ἔτσ' εἶνε δὰ κι' ἡ κοπέλιὰ σὰν ἔρθη τοῦ καιροῦ τση.
βρίσκει ἀφορμὲς τσῆ μάνας τση κι' αἰτίες τοῦ κυροῦ τση.
— Μάνα, στὴν ἄκρη δὲν χωρῶ, στὴν ἄκρη τρῶν οἱ ψύλλοι,
κι' ἂν πέσω στὰ μπροσπόδια σας γλυστρῶ καὶ πέφτω κάτω.
Μὰ στρώσετέ μου στὴν αὐλὴ ὄξω στὸ φεγγαράκι
γιὰ νὰ γροικῶ βοσκοῦ σφυρές, βοσκοῦ πατηματάκι
κι' ὄντε τὰ ζᾶ του σαλαγᾶ κι' ὄντε τ' ἀποτσακίζει.
— Μωρή, βοσκὸν ἀγάτησες, μωρή, βοσκὸ θὰ πάρης
ἀπρῶχουν τὰ στιβάνια του πέντε λογιῶ πεδούλια
καὶ σκύλψο καὶ κάτινο καὶ γιτσικὸ καὶ πρόβιο,
κι' ἂν πῆξ κι' ἀπὸ τὸ χοιρινὸ δὲν λείπει κομματάκι.

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Χελιδονάκι μου γοργό, γοργό μου χελιδόνι,
ἐκεῖ σὲ πέμπω κι' ἄγομαι ἀποῦχω μιὰν ἀγάτη.
Ἂν εἶνε νύχτα σπούδαζε, κι' ἂν εἶν' αὐγὴ πορπάθε,
κι' ἂν εἶν' ἀποξημέρωμα καὶ βρῆς τηνε στὸ στρῶμα,
σκύψε καὶ φίλησέ μου την στὰ χείλη καὶ στὸ στόμα
καὶ πέ τση πῶς τὴ χαιρετᾶ τὸ μπιστικό τση ταῖρι.
Πέ τση ἐκεῖ ποὺ μείναμε στὸ δέντρον ἀποκάτω,
εἰς τὴ σταλίστρα τῶν ἀρνιῶ, στὴ μάντρα τῶν προβάτω.
ἐκεῖ ἄφηκα τὴν πέτσα μου τὴν τριανταμασουρότη
ἀποῦ μυῦ τὴ φουδιάσανε ἡ τρεῖς παπαδοπούλες.
Ἡ μιὰ 'βαλε τὸν πάθο τση κι' ἡ γιάλλη τὸ μετάξι
κι' ἡ τρίτη ἡ ἡλιοκαλύτερη τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἀστρι.

ΤΟ ΘΕΡΙΟ

Μάνα, δὲν τρώγω κολατσιό, μάνα, δὲν τρώγω γιόμα
παρὰ σκοτώσω τὸ θεριὸ ὁποῦ εἶδα ψὲς στὸ δάσο.
Μαῦρο 'του καὶ μπαινόβγαινε μέσα στὸν καλαμῶνα
κι' εἶχε τσῆ κεφαλὲς διπλές, τὰ μάθια δυὸ ζευγάρια,
τὰ δόδια πυκνοφύτευτα, τὸ στόμα του μεγάλο,
κι' ἡ γλῶσσα του ἤτονε διπλῆ, δεκάπηχη ἡ οὐρά του.

ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

— Μὲ ποιὸ μέσον μπορεῖ κανεὶς νὰ μὴν τὰ χαλάσῃ μὲ τὴ φίλη του;
— Μὲ τὸ... νὰ τὴν ἀφήσῃ!

* * *

— Τί εἶνε ὁ ἔρως;
— Γιὰ τὴ γυναίκα ἀνάγκη, γιὰ τὸν ἄντρα ἀνακούφισι.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ Μ. ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἡ σύζυγος τοῦ Λέοντος Τολστοΐ

Τοῦ κάκου οἱ ἄρχοντες τῆς πόλεως προσπαθοῦσαν νὰ τὸν ὑπερασπίσουν. Τοῦ κάκου προσπαθοῦσαν νὰ θυμίσουν στὸ πλῆθος τοὺς ὅρους τῆς μονομαχίας.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν παραφερθεῖ ἀπὸ τὴ λύπη τους καὶ ἀπὸ τὸ θυμό τους καὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἀκούσουν τίποτε. Ἤθελαν νὰ κατασπαράξουν τὸν Κτησία, γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν ἔτσι τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου των Ἱπποκράτους.

Ἡ στιγμὴ ἦταν κρίσιμη.

Ὁ Κτησίας βλέποντας τὴ μανία καὶ τὴν παραφορὰ τοῦ πλήθους, ἀντελήφθη ὅτι διέτρεχε σοβαρὸ κίνδυνο. Ὡστόσο διετήρησε τὴν ψυχραιμία του καί, προχωρῶντας στὸ λαὸ μὲ ἀτάραχο ὕφος, ὕψωσε τὰ χέρια του πρὸς τὸν οὐρανό.

Τὰ χαρακτηριστικά του, ἀντὶ νὰ πάρουν ὕφος ταπεινό, εἶχαν πάρει μιὰ ἐξαιρετικὴ μεγαλοπρέπεια καὶ σεμνότητα, ἡ ὁποία μαρτυροῦσε τὴν καθαρή του συνείδησι.

— Μὲ κατηγορεῖτε, φώναξε, ὅτι ἐθανάτωσα μὲ τὸ φάρμακό μου τὸν Ἱπποκράτη... Αὐτὸ δὲν εἶνε ὅμως ἀληθινό.... Κυττάξτε ἐδῶ μιὰ στιγμή... Τὸ μπουκαλάκι μου δὲν περιεῖχε δηλητήριο, ἀλλὰ καθαρὸ νερό... Ὁ Ἱπποκράτης ἔπαθε συγκοπὴ ἀπ' τὸ φόβο του. Καὶ γιὰ νὰ πεισθῆτε, ἰδού:

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Κτησίας κατέπιε μονοροῦφι τὸ ὑπόλοιπο περιεχόμενο τοῦ δῆθεν δηλητηρίου του.

Νεκρικὴ σιγὴ ἐπακολούθησε τότε.

Οἱ θεαταί, κατάπληκτοι γιὰ τὴν πρᾶξι του, εἶχαν μείνει ἄναυδοι.

Ἡ κραυγὲς τοῦ μίσους καὶ τῆς φρίκης εἶχαν μεταβληθεῖ σὲ ἀναφωνήσεις θαυμασμοῦ.

Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι βγῆκαν σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τὸ θέατρο, μὴν τολμῶντας νὰ ὑψώσουν τὰ βλέμματά τους στὸν Κτησία, ὁ ὁποῖος εἶχε κατορθώσει μὲ τὴν ἐξυπνάδα του νὰ νικήσῃ τὸ μεγαλείτερο ἰατρικὸ δαιμόνιο τῆς ἐποχῆς, τὸν πατέρα τῆς Ἰατρικῆς, τὸν ἀθάνατο Ἱπποκράτη...

Ἡ σύζυγος τοῦ Φεντὸρ Δοστογιέφσκυ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΦΕΫΝΤΩ

Ὁ Φεϋντὼ στὸ στρατό. Ἡ παραβίασις τῆς ἀδείας. Ἕνα μεγαλοπρεπὲς κόλπο. Ὁ ἀπατημένος συγγραφεύς. Ἡ συμβουλὴ τοῦ Φεϋντώ. Μονομαχία... ἀστακῶν! «Φέρε μου τὸν νικητή». Στὸ Ταχυδρομεῖο. Ὁ τσιγκούνης ἠθοποιός, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ γνωστότατος Γάλλος εὐθυμογράφος Φεϋντώ, ὅταν ἐρχόταν στὸ κέφι, συνήθιζε νὰ διηγῆται στοὺς φίλους του τὸ ἑξῆς χαριτωμένο ἀνέκδοτο τῆς στρατιωτικῆς του ζωῆς:

Τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν ἀκόμα νεοσύλλεκτος, κατώρθωσε, ἕνα βράδυ, νὰ πάρῃ «ἄδεια διανυκτερεύσεως» ἀπὸ τὸν λοχαγό του, γιὰ νὰ περάσῃ τὴ νύχτα μαζὺ μὲ μιὰ φιλεναδίτσα του.

Καὶ πράγματι, μόλις τοῦ ἐχορηγήθηκε ἡ ἄδεια, ἔτρεξε νὰ συναντήσῃ τὴν φίλη του, καὶ τὴν ἐπῆρε νὰ πάνε νὰ γλεντήσουν μαζύ. Ἀπ' τὸ πολὺ γλέντι ὅμως, κατέληξαν νὰ κοιμηθοῦν ἀργά, καὶ δὲν ξύπνησαν παρά... τὸ ἀπόγευμα τῆς ἄλλης ἡμέρας!...

Πῶς νὰ παρουσιασθῆ τέτοια ὥρα ὁ Φεϋντὼ στὸ λόχο του;... Ἡ πολυθρύλητος ἄδειά του εἶχε λήξει ἀπὸ τίς... ὀχτὼ τὸ πρωΐ. Ὁ διάσημος χιουμοριστὴς ἐν τούτοις, χωρὶς νὰ τὰ χάσῃ διόλου, ντύθηκε μάνι—μάνι καὶ στὶς τρεῖς ἀκριβῶς παρουσιάστηκε στὴν εἴσοδο τοῦ στρατῶνος.

Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον συνάντησε ἐκεῖ ἦταν ὁ λοχαγός του, ἕνας ἄγριος καραβανᾶς ποὺ δὲν τὸν ἐχώνευε διόλου.

— Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι, τέτοια ὥρα; τοῦ φώναξεν ἄγρια μόλις τὸν εἶδε.

Ὁ Φεϋντὼ κατάλαβε ὅτι δὲν θὰ γλύτωνε τὴν «καμπάνα». Ἔξαφνα ὅμως τοῦ ἦρθε μιὰ φαεινὴ ἔμπνευσις: Στάθηκε ἀμέσως σὲ προσοχή, ἔφερε τὸ χέρι στὸ γείσο τοῦ πηλήκιου του καὶ ἀπαθέστατα ἀπάντησε:

— Ἔρχομαι ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κ. συνταγματάρχου... Μὲ εἶχε προσκαλέσει νὰ φᾶμε μαζύ.

Ὁ λοχαγὸς τάχασε. Ξερακατάπιε, δὲν εἶπε ἄλλη λέξι στὸ Φεϋντὼ κι' ἔφυγε. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα δὲ αὐτὴ δὲν τοῦ ἔκαμε πλέον τὴν παραμικρὴ παρατήρηση... Τὰ ψέμματα τοῦ συγγραφέως εἶχε κολλήσει θαυμάσια...

* * *

Ὁ Φεϋντὼ καθόταν κάποτε μόνος του σ' ἕνα καφενεῖο, ὅταν πῆγε καὶ κάθησε ἔξαφνα στὸ τραπέζι του ἕνας φίλος του συγγραφεύς, μὲ ὕφος περίλυπο. Ὁ Φεϋντὼ τὸν ἐρώτησε τότε γιὰ ποιὸ λόγο ἦταν λυπημένος.

— Ὑποψιάζομαι ὅτι ἡ φίλη μου μὲ ἀπατᾶ!... ἀπάντησε ὁ συγγραφεύς.

— Καὶ πράγματι σὲ ἀπατᾶ! τοῦ εἶπε τότε, ἀντὶ ἄλλης παρηγοριᾶς, ὁ Φεϋντώ.

Ὁ συγγραφεὺς ἀνεπήδησε ἀπὸ τὴν καρέκλα του κατάπληκτος.

— Γιατί τὸ λὲς αὐτό; Ξέρεις τίποτα; ρώτησε.

— Ὄχι, φίλε μου. Ἀλλὰ ἡ γυναίκες μᾶς ἀπατοῦν τόσο συχνά, χωρὶς νὰ τὸ ὑποψιαζόμαστε, ὥστε θὰ ἦταν ἀστεῖο νὰ φανταστοῦμε ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ μᾶς ἀπατοῦν ὅταν τὶς ὑποψιασθοῦμε...

— Δίκηο ἔχεις. Ἀλλὰ πῶς νὰ χωρίσω ἀπὸ τὴν φίλη μου, χωρὶς νὰ τῆς δώσω τὴν ἱκανοποίησι νὰ ὑποθέσῃ ὅτι τὴν ἀφίνω ἐπειδὴ μὲ ἀπάτησε πρώτη αὐτή;...

— Ἀπλούστατα, φίλε μου: Πρὸ πόσου καιροῦ ἔχεις σχέσεις μαζύ της;

— Πρὸ τριῶν μηνῶν.

— Στεῖλε της τότε ἕνα γράμμα, στὸ ὁποῖον νὰ τῆς λὲς ὅτι τὴν ἐγκαταλείπεις χάριν μιᾶς ἄλλης γυναικὸς μὲ τὴν ὁποίαν συνδέεσαι πρὸ... τεσσάρων μηνῶν!... Μόνον ἔτσι θὰ μπορῆς νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν κάμης νὰ πιστέψῃ πῶς τὴν ἀπάτησες πρῶτος ἐσύ!...

* * *

Ὁ Φεϋντὼ πῆγε κάποτε νὰ γευματίσῃ σ' ἕνα πολυτελὲς ἐστιατόριο τῆς λεωφόρου Τρουδαὶν κι' ἐζήτησε ἀστακό. Ὅταν ὅμως τοῦ τὸν σερβίρισαν, ὁ Φεϋντὼ πρόσεξε ὅτι τοῦ ἔλειπε τὸ ἕνα ποδάρι. Θυμωμένος τότε γιὰ καλὰ φώναξε τὸν διευθυντὴ τοῦ ἐστιατορίου καὶ τοῦ ἔκαμε τὴ σχετικὴ παρατήρηση. Ὁ ξενοδόχος ὅμως ἀνεγνώρισε τὸν διάσημο χιουμοριστὴ καὶ θέλοντας ν' ἀστειευθῆ μαζύ του, τοῦ εἶπε:

— Τί νὰ γίνῃ, κύριε Φεϋντώ... Ὁ ἀστακός σας, φαίνεται, θάχασε τὸ πόδι του σὲ κομμιὰ ὑποβρύχιο μονομαχία, τὴν ὁποίαν θὰ συνῆψε ἐναντίον κανενὸς ἄλλου συναδέλφου του...

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀπάντησε ἀπαθέστατα ὁ Φεϋντώ, σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ φέρετε... τὸν νικητή!...

* * *

Ὁ Φεϋντὼ διηγεῖτο ὅτι κάποτε μπῆκε σ' ἕνα ταχυδρομικὸ γραφεῖο μαζὺ μ' ἕναν διάσημο γιὰ τὴν τσιγκουνιά του ἠθοποιό, φίλο του.

— Ἐγὼ ἤλθα νὰ στείλω κάποιο τηλεγράφημα, εἶπεν ὁ Φεϋντὼ στὸ φίλο του. Ἐσύ, τί δουλειὰ ἔχεις ἐδῶ;...

— Ὦ! ἐγώ, ἀπάντησε ὁ ἠθοποιός, ἤλθα νὰ... γεμίσω μελάνι τὴν πέννα μου τῆς τσέπης!...